

СИТУАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ ЦЕНТРОМ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

А.В. Бегун, Ю.В. Ігнатова, О.І. Осипова
м. Київ, ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

З розвитком теорії ситуаційного управління практика показала, що при виникненні нової проблемної ситуації доцільно використовувати метод міркувань на основі прецедентів — Case Based Reasoning (CBR).

Метод CBR виник з досліджень в когнітивній науці, і перш за все, в дослідженнях з динамічної пам'яті Р. Шенка [1] та його учнів в Єльському університеті. Було встановлено, що люди зазвичай вирішують проблеми, спираючись на свій попередній досвід, пам'ятаючи, як вони вирішували подібні проблеми в минулому. CBR є підходом, який дозволяє вирішити нову задачу, використовуючи або адаптуючи рішення вже відомої задачі. Розуміння універсальності й широких можливостей цього підходу призвело до створення і швидкого розвитку теорії прецедентів. Так, в роботі [2] розглянуті питання розробки моделі ситуаційного управління інформаційною безпекою на оперативному рівні з використанням підходу, що базується на теорії прецедентів.

Сутність методології CBR полягає в наступному. Спираючись на метод CBR слід визначити, що прецедент є парою «ситуація» та «метод рішення». Виникаючі з плином часу ситуації та їхні методи вирішення зберігаються в спеціальній базі прецедентів. Коли виникає нова ситуація в базі прецедентів знаходять схожу ситуацію і метод її вирішення адаптується до ситуації, що розглядається.

Алгоритм CBR здійснюється у вигляді циклічної процедури, що складається з таких чотирьох процесів, які ще називаються «4Re-процеси»:

- 1) Retrieve: пошук схожого прецеденту для конкретного інциденту;
- 2) Reuse: застосування методу рішення прецеденту до конкретної ситуації;

3) **Revise**: перевірка отриманого рішення і адаптація рішення при необхідності;

4) **Retain**: збереження отриманого рішення в базі прецедентів для подальшого використання.

Діаграма CBR-циклу має наступний вигляд (рис.1.):

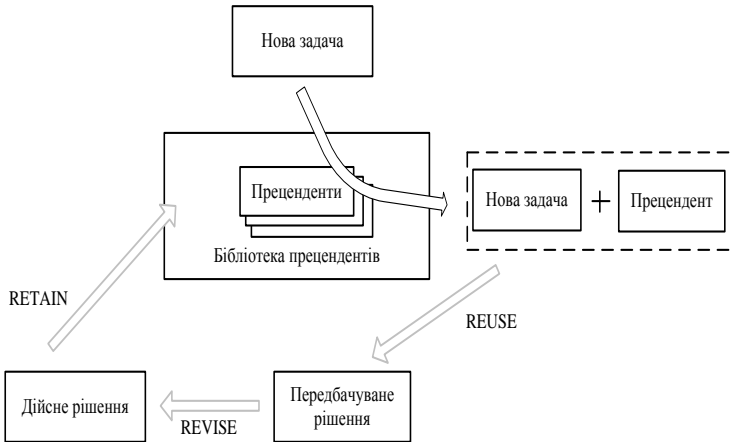

Рис. 1. «4Re-процеси»

Джерело: [1]

Таким чином, до переваг міркувань на основі прецедентів можна віднести наступні аспекти:

- можливість безпосередньо використовувати досвід, накопичений системою без інтенсивного залучення експерта в тій чи іншій предметній області;

- можливість скорочення часу пошуку вирішення поставленого завдання за рахунок використання вже наявного рішення для такого завдання;

- існує можливість виключити повторне отримання помилкового рішення;

- відсутня необхідність повного та поглибленого розгляду знань про конкретну предметну область.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що метод CBR особливо важливий для забезпечення прийняття рішень в

екстремальних ситуаціях, які характеризуються гострим дефіцитом часу і швидко мінливою обстановкою, яка характерна для ситуацій загрози інформаційній безпеці. Частина завдань екстремальних ситуацій може виявитися вже раніше розв'язаною, а наявні рішення можуть бути основою для оперативного отримання варіантів ситуаційного управління на даний момент часу. Повторне використання інформації, досвіду дозволить зменшити час, який витрачається на вирішення нової проблеми, поліпшити якість прийнятого рішення.

Список використаних джерел:

1. Шенк Р. К. Обработка концептуальной информации : пер. с англ. / Роджер К. Шенк; Пер. Г.В. Сенин; Под ред. В.М. Брябрин . – Москва : Энергия, 1980 . – 361 с.
2. Имамвердиев, Я. Н. Модель ситуационного управления информационной безопасностью электронного правительства / Я. Н. Имамвердиев // Информационные технологии. - 2014. - № 8.
3. Бегун А. В. Інформаційна парадигма безпеки економічної системи/ А. В. Бегун // Моделювання та інформаційні системи в економіці: [зб. наук. праць] /відп. ред. Галіцин В. К. – К.: КНЕУ. – 2011. – Вип. 78. – с. 182-190.

ПОБУДОВА МОДЕЛІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ НА ВАЛЮТНОМУ РИНКУ

В.С. Безкорвайний, В.Д. Дербенцев, В.І. Куліда
м. Київ, ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

На валютному ринку, крім роздрібних гравців, хедж-фондів та інших важливу роль відіграють «маркетмейкери» – ті, хто заробляють на спреді, перекриваючи ордери роздрібних трейдерів.

Оскільки в будь-який час трейдер може віддати наказ на покупку за певною ціною і цей наказ буде виконуватись [1-2].